

Förekomst av glochidielarver hos öring

i flottledsrestaurerade biflöden till Vindelälven

2019-11-21

Författaren har hela ansvaret för innehållet (text och bilder) i denna rapport. Innehållet ska inte tolkas som Europeiska unionens eller EU-kommissionens officiella ståndpunkt.

The author have full responsibility for the content (text and images) of this report. The content should not be interpreted as the official view of the European Commission or the European Union.

Författare

Gunhild Israelsson, Pelagia Nature & Environment AB

Kvalitetsgranskat av

Björn Rydvall, Pelagia Nature & Environment AB

Beställare

Länsstyrelsen i Västerbotten

Omslag

Nackbäcken

Foto: Pelagia Nature & Environment AB

Kartor

©Länsstyrelsen, Lantmäteriet, NVDB, ESRI Inc, RAÄ, SGU, Sjöfartsverket, SMHI, SVO, SCB, SJV, FM, Bergsstaten, SLU

Med bidrag från Europeiska
unionens LIFE-program

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	4
Inledning.....	5
Material och metod.....	5
Resultat.....	6

Sammanfattning

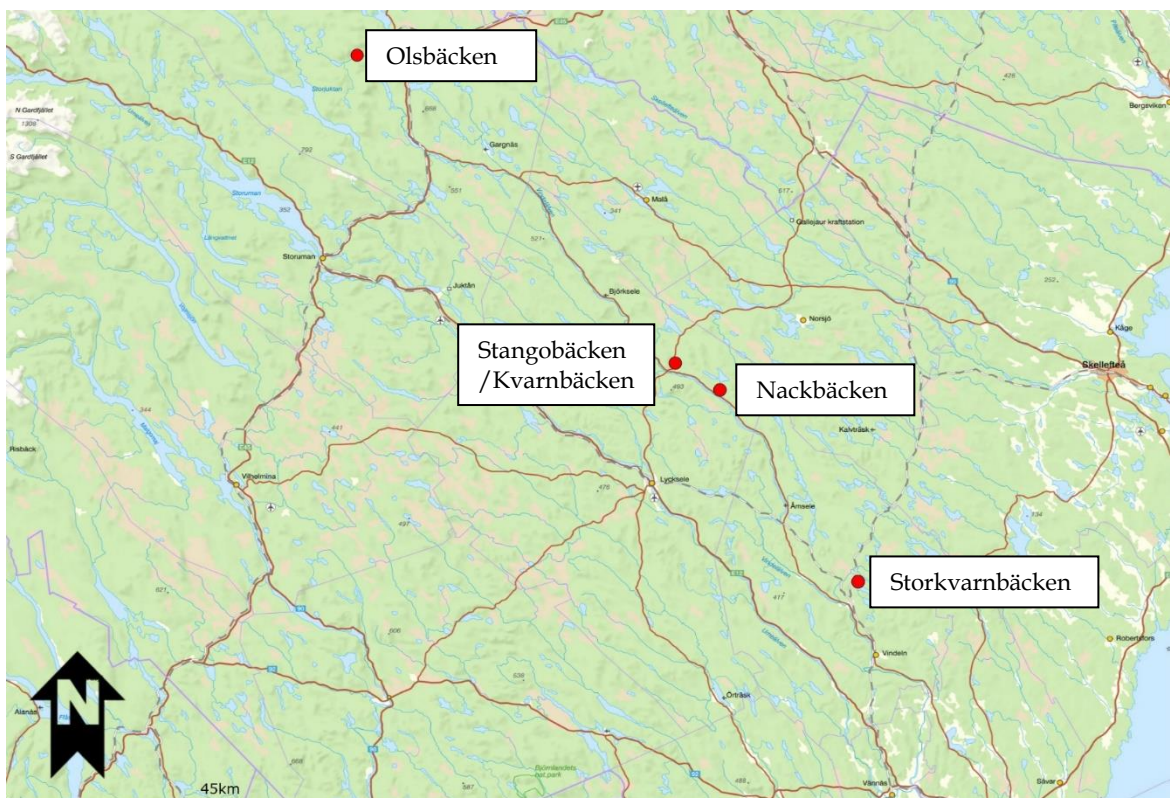
Inom projektet Grip on Life IP (2018-2023) ingår uppföljning av restaureringsåtgärder som genomförts i Vindelälven. För uppföljning av flodpärlmusselbestånd och utveckling av dessa har Pelagia Nature & Environment AB på uppdrag av Länsstyrelsen i Västerbotten genomfört glochidiestudier på utvalda sträckor i biflöden till Vindelälven. Syftet med undersökningarna var att undersöka förekomsten samt graden av infästning av glochidielarver hos öring.

Elfiske utfördes i 12 lokaler fördelat på fyra vattendrag som samtliga utgör biflöden till Vindelälven mellan 7-14 juni 2019. Gälarna studerades på fångade öringar och förekomsten av glochidielarver indelades i klasser utifrån en fem-gradig skala: Klass 0 (0 st), Klass 1 (1-10 st), Klass 2 (11-50 st), Klass 3 (51-100 st) samt Klass 4 (>100 st).

Öring fångades i tio av 12 lokaler och totalt undersöktes 58 öringar, varav ca 65 % inte var värd för några glochidielarver. Av de öringar som utgjorde värdfiskar tillföll ca 10 % klass 1, ca 3 % klass 2, ca 5 % klass 3 och ca 16 % klass 4.

Inledning

Inom projektet Grip on Life IP (2018-2023) ingår som projektaktivitet att följa upp tidigare restaureringsåtgärder som genomförts i Vindelälven. Länsstyrelsen i Västerbotten har haft som fokusområde att följa upp bestånd av flodpärlmussla och utvecklingen av dessa. Som ett led i detta har Pelagia Nature & Environment AB på uppdrag av Länsstyrelsen i Västerbotten genomfört glochidiestudier på vissa utvalda sträckor i biflöden till Vindelälven. Undersökningarna syftade till att undersöka förekomst samt grad av infästning av glochidielarver hos öring. Detta kan ge en indikation om reproduktionspotentialen hos flodpärlmussla i aktuella biflöden (figur 1).

Figur 1. Översiktskarta över biflöden till Vindelälven aktuella för glochidiefiske.

Material och metod

Elfiske utfördes på totalt 12 lokaler fördelat på fyra biflöden till Vindelälven mellan 7-14 juni 2019 (tabell 1). Aggregatet som användes var ett bensinaggregat av märket Hans Grassl, voltstyrkan varierade mellan 650-900 V och strömstyrkan mellan 0,3-0,7 A. Minst 100 meter fiskades vid varje lokal. Den öring som fångades sövdes med hjälp av kolsyrat vatten, mättes, vägdes och undersöktes med avseende på förekomst av glochidielarver. Övriga arter förutom öring som fångades släpptes fria direkt efter avslutat fiske utan att mätas eller vägas. För att undersöka öringarnas gälar efter förekomst av glochidielarver användes lupp. Antalet glochidier uppskattades utifrån en skala med fem olika klassindelningar: Klass 0 (0 st), Klass 1 (1-10 st), Klass 2 (11-50 st), Klass 3 (51-100 st) samt Klass 4 (>100 st).

Tabell 1. De undersökta lokalernas placering, startkoordinater för elfiskad sträcka angivna i SWEREF99 TM.

Vattendrag	Lokal	N	E
Storkvarnbäcken	Sk1	7144717	725426
	Sk2	7194851	684211
	Sk3	7145356	724955
Nackbäcken	N1	7189169	692167
	N2	7190318	692497
Stangobäcken	St1	7193521	685585
	St2	7194851	684211
Stangobäcken/Kvarnbäcken	St3	7195332	682979
Olsbäcken	O1	7267466	606535
Olsbäcken	O2	7266725	601651
Olsbäcken- Harrträskbäcken	O3	7259472	605298
Olsbäcken- Vällingträskbäcken	O4	7270509	599340

Resultat

Öring fångades i samtliga lokaler förutom Storkvarnbäcken Sk2 och Stangobäcken/Kvarnbäcken St3. Antalet fångade öringar varierade mellan 1-14 st (tabell 2).

Tabell 2. Totalt antal fångade öringar per lokal.

Vattendrag	Lokal	Antal öringar
Storkvarnbäcken	Sk1	1
	Sk2	0
	Sk3	2
Nackbäcken	N1	10
	N2	14
Stangobäcken	St1	4
	St2	3
Stangobäcken/Kvarnbäcken	St3	0
Olsbäcken	O1	9
Olsbäcken	O2	1
Olsbäcken- Harrträskbäcken	O3	8
Olsbäcken- Vällingträskbäcken	O4	6

Totalt undersöktes 58 öringar, varav 38 st (ca 65 %) inte var värd för några glochidielarver (tabell 3). Ca 35 % av fångade öringar utgjorde värdar av olika grad, ca 10 % tillföll klass 1, ca 3 % klass 2, ca 5 % klass 3 och ca 16 % klass 4.

Tabell 3. Förekomst och klassificering av infästningsomfattning av glochidielarver på öring.

Vattendrag	Lokal	Längd	Vikt	Klass 0 (0 st)	Klass 1 (1-10 st)	Klass 2 (11-50)	Klass 3 (51-100)	Klass 4 (>100)
Storkvarnbäcken	Sk1	11,7	17,2			X		
	Sk3	9,7	8,9		X			
		9,2	8,3		X			
Nackbäcken	N1	7,8	5,1					X
		3	-	X				
		2,5	-	X				
		8,2	5,7				X	
		8,1	4,6					X
		8,8	5,7					X
		10	9,6				X	
		2,5	-	X				
		2,3	-	X				
		3	-	X				
	N2	9,9	10,7					X
		2,7	1	X				
		<3	1	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
		<3	-	X				
Stangobäcken	St1	15,4	36	X				
		19,1	72,4	X				
		27,3	212,1	X				
		20	83,5	X				
	St2	20	86	X				
		18,6	70,3	X				
		13,4	27,7		X			
Olsbäcken	O1	7,1	4					X
		10,8	14					X
		2,1	-	X				
		2,3	-	X				
		12,8	23,1					X
		9,1	8				X	
		8	5,6					X
		10,8	15,2					X
		2,2	-	X				
	O2	9,8	10,1	X				
Olsbäcken-Harrträskbäcken	O3	10,7	13,1	X				
		11,8	17			X		
		13,8	30,1	X				
		12,5	23	X				
		12,4	22,8	X				
		11	13,8		X			
		11,1	15,8	X				
		17,4	53,3		X			
Olsbäcken-Vällingträskbäcken	O4	13,3	25,9	X				
		13,3	25,1	X				
		7,8	4,7	X				
		13,6	30,1	X				
		9,3	8,2		X			
		13,6	27,2	X				

Med bidrag från Europeiska unionens LIFE-program